

Агенциите - шефовете-секретарки
(28.10.2014)

Като дългогодишен преводач съм забелязал, че когато някоя по-голяма фирма или учреждение се нуждае от моите преводи, към мен се обръща обикновено секретарката. Понякога се случва и директор или друг служител на ръководна длъжност да влязат директно в контакт с мен, но това е в случай, че преводите са им необходими лично, или пък са сметнали, че е по-целесъобразно сами да контактуват с преводача.

Все пак, в повечето случаи, когато мои директни клиенти от гореописания тип използват услугите ми, с мен контактува секретарката. На такава длъжност отдавна е обичайно да се назначава особа, която „владее“ някой чужд език и затова тя се занимава с намиране на преводач, в случай че във фирмата или учреждениято е получен документ на език, който секретарката не знае. С други думи, в такъв случай секретарката играе ролята на агенция.

Случва ми се да ме потърсят по телефона за някакъв превод и аз да си помисля, че ми се обаждат от агенция за преводи. В течение на разговора обаче се уточнява, че това е слу-

жителка, обикновено секретарка, на учреждение или фирма, която не се занимава с преводаческа дейност.

Без да омаловажавам дейността на секретарката, все пак трябва да напомня, че тя не е на ръководна длъжност, а извършва само помощна функция в администрацията на дадена фирма или учреждение. Понякога нейната работа е от изключителна важност, но директорът е този, който взема решенията.

Възможно ли е да се случи така, че секретарката да взема управленски решения? Вероятно могат да се дадат примери, в които някоя секретарка дърпа конците на шефа, но това са разни пикантни истории или вицове. Реално, на практика, секретарката не е шеф. Тя често е с по-ниска квалификация и след като повиши квалификацията си (например, завърши магистратура), обикновено отлита на друго място.

Един чест пример за секретарка, на която се налага да търси преводач, е секретарката в адвокатска или нотариална кантора. И адвокатите, и нотариусите имат по-висока квалификация от секретарката и тя не може да каже, че е адвокат или нотариус, понеже работи в такава кантора. Тази секретарка често дори няма юридическо образование.

Да си представим сега една преводаческа кантора, в която работят десетина висококвалифицирани преводачи. Те може да бъдат съдружници, но може и да са служители на трудов договор. Всеки от тях си има редовна клиентела и достатъчно работа, която понякога идва в повече. В такъв случай секретарката на кантората се заема да намери някой преводач на свободна практика, който да поеме работата, за която ресурсите на преводаческата кантора не достигат. Ако работата е много по-голяма от ресурсите на кантората, тогава или дружеството, или директорът решава да назначи допълнително персонал на временен трудов договор или да сключи договор с преводачи на свободна практика или преводачи с фирма, или смесено - в зависимост от евентуалните кандидати. Преводите от/на даден език при всички случаи се ръководят от преводач от кантората, специалист именно по този език.

В гореописания случай с преводаческата кантора секретарката няма решаваща роля при превода. Тя изпълнява само помощни административни функции и не управлява кантората, не е шеф на преводачите.

Всичко обаче се обръща надолу с главата, когато се появяват т. нар. „преводачески агенции“. Обикновено те се състоят от една или няколко секретарки, които командват

парада. Уникалността на агенциите е именно в това, че секретарките стават шефове. Тяхната квалификация не е важна - те обикновено не извършват преводи или ако някога са превеждали, това е в отдавна минало време.

Секретарките-агенции в момента са поели командването над преводаческото съсловие, което сякаш не може да схване и да осъзнае, че една секретарка няма как да му е шефът. Тя просто извършва една помощна административна функция, най-вече - върти телефони. Това е далеч от ръководната дейност на директора. Но дори тази секретарка да е директор, тя няма работници. Тя не може и да има такива, защото няма никаква работа. Работата, която раздава секретарката-шеф, е чужда, на истинския клиент, т.е. с чужда пита помен прави. „Работниците“, които е „наела“, са работници на някой друг или са преводачи на свободна практика или преводачи, собственици на фирми.

Ако секретарката-агенция замества секретарката на клиента - фирма или учреждение - то тя просто трябва да се свърже с преводача и да му каже кой е истинският клиент (не: коя е агенцията). И не трябва да се прави на важна и да играе ролята на голям шеф, защото е една обикновена секретарка.

За съжаление обаче, живеем в един безкраен виц, в който секретарките дърпат конците, а шефовете са под чехъл :)